

KAITSELIIT
KOOL

**AVALIKU ESINEMISE KURSUS I (MÕJUV
ESINEMINE)**

Õppekava

Alu
2015

KINNITATUD

Kaitseliidu ülema

18.03.2015. aasta

käskkirjaga „Avaliku
esinemise kursus I (mõjuv
esinemine) õppekava
kinnitamine“

**AVALIKU ESINEMISE KURSUS I (MÕJUV
ESINEMINE)**

Õppekava

TIITELLEHE PÕÖRE

Kava koostajad:

auaste ja nimi	struktuuriüksus	ametikoht
Taive Saar	Naiskodukaitse	Järva ringkonna tegevliige
Evelin Verš	kool	Inimressursi arendamise õppesuuna juhataja
Margus Valdre	Tallinna malev	tegevliige
Kaarin Peet	Naiskodukaitse	Saaremaa ringkonna tegevliige
Lauri Stern	Tallinna malev	tegevliige
Aet Kala	kool	koolitustreener-instruktor
Mariana Maasik	Jõgeva malev	Naiskodukaitse instruktor
Mati Põdra	Pärnumaa malev	tegevliige
Merlit Aldošin	Võrumaa malev	Naiskodukaitse instruktor

Lisaks osalesid õppekava väljatöötamisel või andsid ekspertarvamuse:

auaste ja nimi	struktuuriüksus	ametikoht
Aivar Pilv	Kaitseliidu kool	Teadmus- ja arendusjaoskonna juhataja

Sissejuhatus:

Kaitseliidu tegevuse raskuskese lasub vabal tahtel rajaneva võitlusvõime säilitamisel ja arendamisel. Vabatahtlike panuse, oskuste ja teadmiste väärtustamine, nende inimlik juhtimine ja väärtuspõhine motiveerimine on üheks võtmevaldkonnaks selle saavutamisel. Kaitseliidu ülema kavatsus on rakendada kõiki tegevliikmeid kas võitlejate, võimaldajate või võimendajatena, et tagada Kaitseliidu põhiolemuse täideviimist – võimaldada Eesti Vabariigi kodanikul kaitsta riiki organiseeritult ja efektiivselt. Selleks peavad kõikide tasandite pealikul ja instruktorid looma tingimused, mis võimaldavad atraktiivselt ja aktiivselt kaasata vabatahtlikku potentsiaali. Üheks selliseks tingimuste kogumiks on organisatsiooni hea esinemiskultuur nii sissepoole kui ka väljapoole organisatsiooni suunatud sõnavõttudel, info edastamisel või tegevuse, olemuse (missiooni, visiooni, väärtuste) ja eesmärkide edastamisel.

Liikmeskonna juurdekasvu tagamiseks on iga Kaitseliidu liikmel õigus ja võimalus informeerida üldsust vaba tahte rakendamise väljavaadetest organisatsioonis. Hea esinemise, veenmise ja sõnumi edastamise oskuse rakendamine aitab seda ülesannet täita. Edukas organisatsioon püsib väärtuspõhiselt motiveeritud ja väljaõpetatud inimestel, kelle väljaõpe on ajakohane ning tõhus vajalike võimete hoidmiseks ja loomiseks.

Kaasaja avalikule esinejale esitatakse kuulajate poolt kõrgeid nõudmisi. Seetõttu on Kaitseliidu vabatahtlike juhtide, instruktorite, esindusisikute ja palgalise isikkoosseisu enesearengut ja täiendõpet vajalik toetada avaliku esinemise temaatika ja oskuste arendamise kaudu (näiteks mõjususe/veenvuse kõrval ka narratiivi valimine, loo jutustamine), et võimendada oma sõnumi kohalejõudmist. Sellest tulenevalt on vajalik, et avaliku esinemise kursused võimaldaksid presentatsiooni ja kõne koostamise ning ettekandmise baasoskuste andmise kõrval ka näiteks käsu andmise, koosoleku juhtimise, messidel organisatsiooni tutvustamise ning teiste esindus-, instruktori- või juhifunktsioonist tulenevate avaliku esinemise oskuste täiendamist ja arendamist. Hea

esinemisoscuse rakendamine avalike suhete huvides suurendab organisatsiooni liikmete arvu ning organisatsiooni väärtuste mõistmist.

Kooskõlastajad:

auaste ja nimi	struktuuriüksus	ametikoht
kol Ilmar Tamm	Kaitseliidu peastaap	peastaabi ülem
kol-ltn Tarmo Laaniste	Kaitseliidu peastaap	personaliosakonna ülem
mjr Alari Saega	Kaitseliidu peastaap	väljaõppeosakonna ülem
Erik Reinhold	kool	kooli pealik

Revalveerijad:

Jrk	Revalveerijad	Revalveerimisraporti kinnitamise käskkirja number ja kuupäev
1		
2.		

Kaitseliidu kool, Tallinna mnt 2, 79601 Alu

ÕPPEKAVA

Õppekava nimetus

Avaliku esinemise kursus I (mõjuv esinemine)

Sihtgrupp

Kaitseliidu struktuuriüksuste ja allüksuste juhid, kollegiaalsete organite liikmed, esindusisikud ja väljaõpet läbi viivad instruktorid.

Üldeesmärk

Kursuse läbiviimisega toetada Kaitseliidu ülema kavatsuste elluviimist, keskendudes „moraalse“, „kontseptuaalse“ ja „füüsilise“ tegevusliinil lõimimisele, luues juhtidele, esindusisikutele ning instruktoritele tingimused esinemisuskuste arendamiseks nii sissepoole kui ka väljapoole organisatsiooni suunatud esinemistel.

Taotletav pädevus

Kursuse läbinul on võimekus sõnaselgelt ja mõtestatult ning arusaadavalt end väljendada nii oma funktsioonipõhises kaitseliitlikus tegemises kui avalikel sõnavõtmistel organisatsiooni esindades.

Õpiväljundid

Kursuslane väärtustab sõnumi mõtestatust ning selle mõjuvat ja ühtselt mõistetavat esitamist, et tagada organisatsiooni eluline ja sisuliselt adekvaatne kuvamine nii organisatsiooni sissepoole kui ka väljapoole info edastamisel.

Tulemus on rahuldav, kui kursuslane:

- saab aru kommunikatsiooni mudeli ja avaliku esinemise põhitõdede omavahelistest seostest;
- määratleb oma esinemise eesmärgi;
- sõnastab edastatava sõnumi lähtudes sihtgrupist;
- koostab struktureeritud sõnavõtu;
- kasutab erinevaid oma isikupära ja sõnumi kohalejõudmise mõjustamise võtteid sõnavõtu ettekandmisel;
- analüüsib ja reflekteerib iseenda käitumist ja taju vahetu esinemiskogemuse põhjal;
- analüüsib ja annab tagasisidet teiste esinemiste mõjususele ja kasutatavatele võtetele.

Sisu ja maht

Teemad	Iseseisev töö	Lähiõpe
1. Avaliku esinemise põhitõed	6	2
2. Kommunikatsioon ja avalik esinemine	–	3
3. Sõnumi loomine, sõnastamine, struktureerimine	–	2
4. Isiksuse omaduste mõju kasutamine avalikul esinemisel	–	2
5. Kuulaja ja esineja taju, meelte kaudu mõjutamine	–	2
6. Esinemisharjutused, analüüs ja tagasisidestamine.	–	18
Kokku:	35 akadeemilist tundi	

Läbiviimise põhimõtted

Kursusele võetakse maksimaalselt 20 kursuslast. Kursus koosneb lähiõppest ja eelnevast iseseisvast tööst. Lähiõpe viiakse läbi teooriatundide ja harjutustena ühel nädalavahetusel.

Iseseisva tööna kursuslane töötab iseseisvalt läbi avaliku esinemise põhitõdesid tutvustava lühimaterjali ning analüüsib kahte (kuni viie minuti pikkust) avaliku esinemise juhtumi videot.

Lähiõppes on põhirõhk kursuslaste esinemisharjutuste läbiviimisel ja sooritusjärgsel analüüsil (treeningul, viieliikmelistes gruppides).

Kursuslaste eelteadmiste ja -oskuste kaardistamiseks kursuse alguses viiakse läbi (lühikese ettevalmistusajaga) improviseeritud lühiajaline etteaste etteantud põhisõnumi edastamiseks. Kursuse jooksul valmistavad ette ja esitavad kursuslased pikemaajalist ja põhjalikumat kaks esinemist teooriatundides omandatu baasil. Sooritust analüüsitakse enesega vastandamise meetodil videotreeningu käigus treeneri juhtimisel toetudes hindamiskriteeriumitele (hindamistabel). Treeningu lõpetuseks on kursuslasel tegevusraamatus määratletud oma õpivajadus ja kirjas tegevusplaan, mille juurde jääda ja mida teisti teha.

Õppetöö kursusel on üles ehitatud soodustamaks kursuslaste sotsiaalse ja enesemääratluspädevuse suurenemist. Oma praktilist esinemiskogemust analüüsides ja reflekteerides iseennast, õpitakse tundma enda nõrku ja tugevaid külgi. Kursus loob võimaluse tagasiside andmise ja vastuvõtmise võime arenguks. Kursus annab läbi praktiliste õpituatsioonide ja aktiivõppe võimaluse ennast ootamatutes olukordades proovile panna ja iseendast rohkem teada saada.

Õppekavale asumise nõuded

Ametikoht	<p><u>Palgeline isikkoosseis:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- struktuuriüksuse juht ja asetäitja;- peastaabi allüksuse juht ja asetäitja;- instruktor. <p><u>Vabatahtlikud tegevliikmed:</u></p> <ul style="list-style-type: none">- allüksuse ülem/pealik/juht/esinaine/vanem;- allüksuse ülema/pealiku/juhi/esinaine/vanema abi;- juhatuse liige;- revisjonikomisjoni esimees/esinaine;- instruktor.
Formaalharidus	Kursuslane on vähemalt keskharidusega või omandab seda.
Eelduskursused	Naiskodukaitsjast kursuslasel on läbitud BVÕ. Kaitseliitlasest kursuslasel on läbitud TSOBKkl. Noortejuhist kursuslasel on läbitud Vabatahtliku noortejuhi kursus.
Hoiakud	Kursuslane on positiivse ellusuhtumisega ja väärtustab elukestvat õpet.
Isikuomadused	Kursuslane on organisatsiooniteadlik ja oma arengust huvitatud. Ta on toetav ja valmis meeskonnatööks.

Vastuvõtukatsed

-

Kontroll

Kursuslase sooritust analüüsitakse treeningute käigus hindamislehe alusel ning tuuakse välja tema esinemiskäitumise tugevused ja arenguvõimalused.

Hindamine

Kursuslase sooritust hindavad tema ise, grupikaaslased ja treener vastavalt kogetu tajule, tuginedes videoanalüüsile ja hindamislehele. Hindamistulemused on abivahendid arenguks kursuse jooksul ja ei kajastu tunnistusel ega selle lisal.

Väljastatavad dokumendid

Kursuse lõpetanule väljastatakse Kaitseliidu kooli tunnistus koos lisaga.

Läbiviimise tingimused

Õppetöö läbiviimiseks kursuse statsionaarosas on vajalik standardvarustusega õppeklass ja grupiruumid vastavalt gruppide arvule. Grupiruumides on vajalik tehnika olemasolu videotreeningute läbiviimiseks.

Viited

Avaliku esinemise kursuste õppekavade koostamise lähteülesande kinnitamine. (2015).
Alu: Kaitseliidu kooli pealiku käskkiri 5. märts 2015 nr KLK-7-2/15/5249V.
Kaitseliidu ülema aastakäsk. Kaitseliidu ülesanded 2015. aastaks. (2014). Tallinn:
Kaitseliidu ülema käskkiri 10. detsember 2014 nr K-0.2-4/14/2357U.

Õppetöök sobiv kirjandus

Aava, K. (2003). *Kõnekunst. Õpik Gümnaasiumile.* Avita.
Aava, K. (2003). *Veenmiskunst. Õpik Gümnaasiumile.* Avita.
Clayton, P. (2004). *Kehakeel töökeskkonnas.* Koolibri.
Dormann, H. O. (2008). *Tsitaate kõnepidajaile.* Ersen.
Kidron, A. (2004). *Suhtlemine.* Mondo.
McKay, M., Davis, M., Fanning, P. (2000). *Suhtlemisoskused.* OÜ Väike vanker.
Pilli, T. jt (2008). *Avatult avalikust kõnest.* AS Atlex.
Plonka, L. (2007). *Keha kõneleb.* Ersen.
Prits, M. (2002). *Olge sõna peremees. Avaliku esinemise käsiraamat.* AS Atlex.
<http://www.avalikesinemine.net>
<http://www.tsitaat.com/>

Mõisted/lühendid

BVÕ – Naiskodukaitse baasväljaõppekursus

TSOBKkl – Tegevliikme sõdurioskuste baaskursus Kaitseliidus

Märkused

Kursuse läbiviimisel lähtutakse kooli pealiku poolt kinnitatud Avaliku esinemise kursuse metoodilisest juhendist, kus on kirjeldatud kursuse täpsem ülesehitus, sisuline materjal, ülesanded ja ajakava.

Ümberhindamine

Õppekava hinnatakse ümber vähemalt kord kolme aasta jooksul Kaitseliidu kooli Inimressursi arendamise õppesuuna juhataja poolt.